

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/16/2015
Identifikačné číslo spisu:	2509010183
Dátum vydania rozhodnutia:	29.04.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Šimonová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:2509010183.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí s verejným vyhlásením konanom dňa 29. apríla 2015 v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Gabriely Šimonovej a sudcov JUDr. Štefana Harabina a JUDr. Viliama Dohňanského v trestnej veci proti obvinenému O. I. pre zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. d/ Tr. zák., o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 15. mája 2014, sp. zn. 6 To 25/2014, takto

rozhodol:

Podľa § 386 ods. 1 Tr. por. z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. a/ Tr. por. uznesením Krajského súdu v Trnave z 15. mája 2014, sp. zn. 6To 25/2014

b o l p o r u š e n ý z á k o n

v ustanovení § 319 Tr. por. v neprospech obvineného O. I..

Podľa § 386 ods. 2 Tr. por. napadnuté uznesenie krajského súdu s a z r u š u j e .

Z r u š u j e s a aj rozsudok Okresného súdu Piešťany z 18. decembra 2013, sp. zn. 2T 42/2009.

Z r u š u j ú s a aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Okresnému súdu Piešťany s a p r i k a z u j e , aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Odôvodnenie

Okresný súd Piešťany rozsudkom zo dňa 18. decembra 2013, sp. zn. 2T 42/2009 v spojení s opravným uznesením zo dňa 25. februára 2014 uznal obvineného za vinného zo zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. d/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 17. októbra 2008 o 01:45 hod. na diaľnici D1 medzi Piešťanmi a Hornou Stredou na 90,850 km ako spolujazdec vezúci sa vo vozidle zn. Škoda Fabia, E4 T. nelegálne držal pri sebe psychotropnú látku - metamfetamín, naplnenú v zatavených injekčných striekačkách, pričom po zastavení vozidlami kriminálnej polície vyhodil tieto injekčné striekačky zabalené v čiernej ponožke cez stiahnuté okno von na zem, kde ich našli a zaistili príslušníci kriminálnej polície; kriminalistickou expertízou sa zistilo, že v ponožke sa nachádzalo 8 kusov zatavených jednorazových injekčných striekačiek objemu 10 ml, ktoré obsahovali spolu 54,763 gramov bieleho kryštalického materiálu - metamfetamínu, s priemerným zastúpením účinnej látky 75,9% hmotnostných (vyjadrené ako voľná báza) a z toho množstva obsahujúceho 41,565 gramov absolútneho metamfetamínu by sa dalo pripraviť najmenej 1039 obvykle jednorazových dávok psychotropnej látky, ktoré zakúpil za 1 593,31 euro, pričom metamfetamín (medzi užívateľmi nazývaný aj pervitín) je zaradený v zmysle zákona číslo 139/1998 Z. o. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov do II. skupiny psychotropných látok.

Okresný súd uložil obvinenému podľa § 172 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l/, § 38 ods. 3 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. súd obvineného pre výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti rozsudku podal obvinený odvolanie. Krajský súd v Trnave na podklade odvolania obvineného preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie obvineného nie je dôvodné, preto ho uznesením zo dňa 15. mája 2014, č. k. 6To 25/2014-522, podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Proti tomuto rozhodnutiu podal obvinený O. I., prostredníctvom obhajcu, dovolanie, uplatniac dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. a/, písm. c/, písm. g/ Tr. por., teda s odôvodnením, že vo veci rozhodol nepríslušný súd, zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu a rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Dovolateľ namietol nezákonnosť zabezpečenia dôkazu, pretože policajti zastavili vozidlo bez konkrétneho podozrenia z trestnej činnosti alebo priestupku. Rovnako je z dôvodu nesprávneho postupu vyšetrovateľa nepoužiteľný znalecký posudok Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ v Bratislave, č. PPZ-8729/KEU-BA-EXP-2008. Obvinenému nebolo doručené uznesenie o pribratí znalca, čo je porušením práva na obhajobu.

Obvinený ďalej poukázal na svoj návrh na odňatie veci Okresnému súdu Piešťany a jej pridelenie inému okresnému súdu v obvode pôsobnosti Krajského súdu v Trnave zo dňa 23. júna 2010, ktorý podaním zo dňa 9. augusta 2010 zmenil a vec navrhol prideliť Okresnému súdu Michalovce. O jeho návrhu nebolo Najvyšším súdom Slovenskej republiky rozhodnuté, a preto súdy nižšieho stupňa konali ako súdy nepríslušné.

Dovolaciemu súdu navrhol vysloviť rozsudkom porušenie zákona v ustanoveniach, o ktoré sa dôvod dovolania opiera, zrušiť uznesenie krajského súdu a tomuto prikázal vec v potrebnom rozsahu znovu prerokovať a rozhodnúť.

K dovolaniu sa vyjadril prokurátor Krajskej prokuratúry v Trnave, podľa ktorého ide o vykonštruovaný dovolací dôvod. Policajti pri zastavení vozidla postupovali v súlade s ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore, nakoľko preverovali informáciu, že neznáme osoby z okresu Michalovce si mali v obci Šulekovo zadovážovať nezistený druh narkotika. Výšetrovateľ nemal zákonnú povinnosť doručiť znalecký posudok, keďže sa viedlo trestné stíhanie vo veci. V trestnej veci konali a rozhodovali vecne a miestne príslušné súdy, pričom ohľadne návrhu na odňatie a prikázanie veci

postupovali v súlade s ustanovením § 23 ods. 3 Tr. por. Dovolanie obvineného navrhol podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací zistil, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.) v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Tr. por.). V dovolaní sú uvedené dôvody dovolania podľa § 371 a dovolanie je riadne odôvodnené (§ 374 ods. 1 Tr. por.).

Dovolací súd po zistení, že nie sú dané žiadne zákonné dôvody pre odmietnutie dovolania obvineného, preskúmal na neverejnom zasadnutí v súlade s § 382a Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozhodnutia, proti ktorým dovolateľ podal dovolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozhodnutiu, so zameraním na dôvody dovolania, ktoré sú uvedené v dovolaní, pretože v súlade s § 385 ods. 1 Tr. por. je dovolací súd viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené a zistil, že dovolanie je dôvodné.

V úvode svojej argumentácie dovolací súd konštatuje, že dovolanie je jedným z mimoriadnych opravných prostriedkov v rámci trestného konania, ktorý je spôsobilý privodiť prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, a preto ho možno aplikovať iba v prípadoch, ak to je odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu. Požadovaný jeden opravný prostriedok predstavuje v trestnom súdnom procese v Slovenskej republike inštitút odvolania. Pokiaľ by zákonodarca zamýšľal urobiť z najvyššieho súdu tretí stupeň s plnou jurisdikciou, nestanovil by katalóg dovolacích dôvodov.

V danej veci, ako vyplýva z obsahu spisového materiálu na č. l. 254-258, na hlavnom pojednávaní pred Okresným súdom Piešťany dňa 23. júna 2010, obhajca obvineného JUDr. Juraj Gavalec podal návrh podľa § 23 ods. 1 Tr. por. na odňatie veci Okresnému súdu Piešťany a pridelenie na iný súd v obvode Krajského súdu Trnava. Uviedol zároveň, že dôvody nebude špecifikovať. Ako vyplýva zo zápisnice z hlavného pojednávania, predsedníčka senátu následne na to zaprotokolovala, že vec bude predložená na rozhodnutie o návrhu obhajoby podľa § 23 ods. 1 Tr. por. Po tejto protokolácii však bolo vyhlásené uznesenie, kde sa podľa § 269 Tr. por. čítali listinné dôkazy, následne sa dokazovanie vyhlásilo za skončené a bolo udelené slovo záverečným rečiam. V záverečnej reči obhajca obvineného opätovne zopakoval svoj návrh na odňatie veci Okresnému súdu Piešťany a predloženie spisu na rozhodnutie o jeho návrhu - Krajskému súdu v Trnave. Na to bol vyhlásený rozsudok, ktorým bol obvinený uznaný vinným a bol mu uložený trest. Dňa 4. augusta 2010 bol Krajskému súdu v Trnave predložený na základe predkladacej správy spisový materiál za účelom rozhodnutia o odvolaní obžalovaného O. I. proti rozsudku z 23. júna 2010, sp.zn. 2T 42/2009. Krajský súd v Trnave uznesením z 20. septembra 2010 správne a v súlade so zákonom rozhodol, keď zrušil napadnutý rozsudok Okresného súdu Piešťany a vec mu vrátil, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Odvolací súd vytkol okresnému súdu, že k vyhláseniu odsudzujúceho rozsudku došlo predčasne, pretože vec mala byť predložená na rozhodnutie o návrhu obhajoby na odňatie a prikázanie veci inému súdu v obvode Krajského súdu Trnava. Odvolací Krajský súd v Trnave vo svojom písomnom odôvodnení správne poukázal na právne úvahy o takomto postupe, ktoré boli judikované aj rozhodnutím trestnoprávneho kolégia NS SR uverejnené v Zbierke stanovísk NS SR č. 4/2006. V závere svojho rozhodnutia Krajský súd v Trnave prikázal súdu prvého stupňa, aby tento prvotne predložil odvolaciemu súdu na rozhodnutie návrh obžalovaného na odňatie a prikázanie veci a až v prípade, že predmetná trestná vec nebude tomuto súdu odňatá, zaoberať sa otázkou zavinenia v rámci meritórneho rozhodnutia.

Uniklo ovšem pozornosti odvolacieho Krajského súdu v Trnave, že dňa 9. júla 2010 o 11:41 hod. /č. l. 275/ bolo Okresnému súdu Piešťany doručené obhajcom obžalovaného tzv. „Odôvodnenie návrhu na odňatie veci Okresnému súdu Piešťany a jeho zmena.“ V tejto písomnosti obhajca navrhol, aby vec bola pridelená Okresnému súdu Michalovce z dôvodu bydliska svedka N. W., na výsluchu ktorého obhajoba trvala a bez ktorého nebolo možné vo veci meritórne rozhodnúť.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná

inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

V danom prípade, na základe hore citovaného listu od obhajcu, mal odvolací Krajský súd v Trnave správne upozorniť súd prvého stupňa, že spoločne nadriadeným súdom medzi Okresným súdom Piešťany a Okresným súdom Michalovce, je Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Neuniklo pozornosti dovolacieho súdu, že samotný Krajský súd v Trnave vo svojom ďalšom uznesení z 12. októbra 2010, sp. zn. 5Nto 24/2010 /č. l. 316-317/ neodňal vec Okresnému súdu Piešťany, hoci sa už zaoberá návrhom obhajoby na pridelenie veci Okresnému súdu Michalovce. Krajský súd v Trnave si zrejme neuvedomil, že i on rozhodoval ako nepríslušný súd.

Hoci obhajca obvineného v každom svojom podaní od 23. júna 2010 až po štádium dovolania, napáda a vytýka súdom prvého i druhého stupňa, aby vec bola predložená Najvyššiemu súdu SR, pretože o jeho návrhu na odňatie a prikázanie veci, nebolo rozhodnuté príslušným súdom, súdy oboch inštancií, tento návrh obhajoby prehliadali, nezaoberali sa ním dôsledne, hoci, ako vyplýva z obsahu jednotlivých rozhodnutí, bol im tento problém známy. Je zarážajúce, keď sa v uznesení Krajského súdu Trnava z 19. septembra 2013, sp. zn. 6 To 142/2012 /č. l. 476/ konštatuje, že pri rozhodovaní o návrhu na delegáciu veci, nebolo možno pred odvolacím súdom konvalidovať situáciu naznačenú obhajobou v smere nedodržania príslušného procesného postupu.

Najvyšší súd len dodáva, že odňatie a prikázanie trestnej veci sa môže uskutočniť v ktoromkoľvek štádiu konania pred súdom, teda aj v odvolacom konaní. Uvedené rozhodnutie zakladá miestnu príslušnosť súdu, ktorému bola trestná vec prikázaná na vykonanie konania, až do jej právoplatného skončenia.

Vonkoncom nesprávne sú potom aj úvahy prokurátora Krajskej prokuratúry Trnava, vyslovené vo vyjadrení k dovolaniu obvineného, že zo strany obvineného ide o vykonštruovaný dovolací dôvod, keďže o obžalobe konal a rozhodol vecne a miestne príslušný Krajský súd v Trnave, pričom oba súdy ohľadne podaného návrhu na odňatie a prikázanie veci postupovali v súlade s ustanovením § 23 ods. 3 Tr. por.

V tejto súvislosti dovolací najvyšší súd dodáva, že delegáciou - teda odňatím a prikázaním veci je možné zmeniť miestnu príslušnosť. Aby mohlo k odňatiu a prikázaniu veci dôjsť je nutné, aby na takýto krok existovali dôležité dôvody. Zákon dôležité dôvody nedefinuje ba ich neuvádza ani demonštratívne, preto je iba na úvahe nadriadeného súdu, ktoré dôvody bude považovať za opodstatnené.

Pokiaľ najvyšší súd vyslovil porušenie zákona z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. a/ Tr. por. a síce, že vo veci rozhodol nepríslušný súd, má za to, že obhajobou namietaný dovolací dôvod aj podľa písmena c/ - zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu - tento dôvod je konzumovaný písmenom a/.

Namietaný dovolací dôvod podľa písmena g/ ustanovenia § 371 ods. 1 Tr. por. a síce, že dovolanie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, dovolací najvyšší súd neriešil, nakoľko týmto by došlo k rozhodovaniu v merite veci, pričom prioritnou otázkou bude vyriešiť príslušnosť súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. a/ Tr. por. naplnený bol, pretože v trestnej veci obvineného O. I. rozhodol nepríslušný súd a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku. Povinnosťou súdu prvého stupňa bude vec predložiť najvyššiemu súdu na rozhodnutie o návrhu obhajoby na odňatie veci Okresnému súdu Piešťany a jej prikázanie Okresnému súdu Michalovce s novou predkladacou správou.

S poukazom na ustanovenie § 391 ods. 1 Tr. por. je okresný súd povinný vykonať úkony, ktorých vykonanie dovolací súd nariadil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.